

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

Lucius III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANNO
1181.

nes, concilium Ilerdense demonstrat: Cum
his, inquit, qui incestus se pollutione commu-
culant: quamdiu in ipso detestando & illicito
carnis contubernio perseverant, nec fumere
cibum ulli Christianorum, sicut Apostolus
iussit, licebit. Porro scelus cum jumentis co-
munitium quanta sit animadversio plebendum,
legislator Moyses declarat, cum etiam ipsa inter-
fici animalia jubeat, quæ tali contaminata flagi-
tio indignam refricant acti memoriam.

Quia igitur abominabilem horum excessuum
præsumptionem severa satis districtio congruit
insequi: prædictos propriæ proles necatores, &
tam ipsam facinus persuadentes, quam consen-
sientes, seu quoslibet parricidas, aut cum matre,
filia, consobrina, vel nepte agentes, quam cum
jumentis coeuntes, artiori penitentia jugo cure-
ntis compescere: & nisi senio confecti, vel corpo-
ris fuerint debilitate seu egestate oppressi, eos ad
sedem apostolicam compellatis venire, & beato-
rum Apostolorum Petri & Pauli limina visitare
ut in sudore vultus sui, & viarum labore, su-
perni judicis iram evadere, & ipsius misericor-
diam valeant invenire.

Ad hæc qui dormiendo, non voluntate, sed
casu filios suos oppressisse inveniuntur: triennio
si iidem filii fuerint baptizati; si vero absque
sacro baptismate decesserint, quinquennio peni-
tentia disciplinæ subiaceant. Sacerdotes, quos
ab his studiosus præcavere convenit, officii sui
perpetua executione priventur. Verum si qui pa-
rentum absentes fuerint quando eorum filii suffo-
cantur, aut si id sub aliena custodia contigerit:
extra culpam erunt: si tamen eos non furiosæ,
sed congruenti custodia ipsos se crediderint
tradidisse.

Præterea non sine cordis amaritudine quosdam
sacerdotes contra apostolicas institutiones, cum
sicca facie vini, vel cum micis panis vino intinctis,
Missam celebrare audivimus: & fideles lai-
cos non Christiano more, & fideles sacerdotali be-
nedictione & Missa, matrimonium contrahere.
Unde sæpe illicita contingit fieri conjugia, & in-
ter legitimas personas divortium intervenire
Sane cum omne crimen, atque omne pecca-
tum oblati Deo sacrificiis deleatur: quid de cæ-
tero pro delictorum expiatione Domino dabitur,
quando in ipsa sacrificii oblatione erratur? Cum
enim magister veritatis, discipulis suis sacramen-
tum commendaret nostræ salutis: non siccam fac-
cem vini, non micis panis vino intinctis acce-
pit, sed panem & calicem, & benedicens de-
dit discipulis suis. Quia igitur secus agere, evan-
gelicæ & apostolicæ doctrinæ contrarium, &
consuetudini Ecclesiasticæ penitus est adversum:
apostolica prohibemus autoritate, ut cum sicca
facie vini, vel cum micis panis vino intinctis,
vel alio modo quam Dominus instituit, nullus de
cætero sacrificare atretet: sed secundum formam
sacro sanctæ Ecclesiæ Romanæ quam vos in omni-
bus imitari oportet, solum panem & vinum
aqua mixtum in sacrificio corporis & sanguinis
Christi offeratis.

Cæterum clandestina, & absque sacerdotali
benedictione non debere contrahi conjugia, aut
nisi inter legitimas personas, quæ infra septimum
gradum nulla consanguinitatis linea conjungan-
tur: nec contracta, nisi canonice & consensu
Episcopi dissolvi: multorum sanctorum Pa-
trum declarat auctoritas. Vos itaque muniti sanc-
torum Patrum sanctionibus & ecclesiasticis insti-
tutis, hæc quæ dicta sunt, diligenter servate,
& ab aliis præcipite inviolabiliter observari: dif-
fensationis moderamine utentes, ut qui in quin-
to vel quarto gradu conjuncti sunt, eos non se-
paretis, sed ne amplius taliter conjungantur,

pontificali autoritate & districtioe prohibeatis
Datum Tuscul. v. Idus Septembris.

LUCIUS TERTIUS,

PONTIFEX CLXXXIII.

ANNO DOMINI MCLXXXI.

Lucius III. Lucensis, Hetruscus, Ubal-
dus Allucingolus Bonagiuntæ Mordii
filius, ex Canonico Lucensi, Presbiter Car-
dinalis tit. S. Praxedis ab Innocentio II.
& Episcopus Ostiensis, & Veliternus ab
Hadriano IV. factus, creatus Romæ quarto
Kal. Septembris, & coronatus 3. Kal. anno
1181. sedit annos 4. menses 2. dies 28.
Creavit Cardinales 15. Obiit Veronæ 7.
Kal. Decembris 1185. Corpus ejus in Ca-
thedrali Ecclesia sepultum. Non vacavit
sedes. (*Magni Bullarii Romani, Tom. I.
hujus Editionis Luxemb. 1727. fol. 47.*)

Templariis Privilegia ab Alexandro concessa
confirmat.

LUCIUS EPISCOPUS.

*Servus Servorum Dei, dilectis filiis Arnal-
do Magistro religioso militiae Templi,
quod Jerosolimis situm est, ejusque fra-
tribus tam presentibus quam futuris in
perpetuum.*

OMNE datum optimum, & omne donum
perfectum de sursum est descendens à Patre
luminum, apud quem non est transmutatio, nec
vicissitudinis obumbratio. Proinde, dilecti in Do-
mino filii de vobis & pro vobis omnipotentem Do-
minum collaudamus, quoniam in universo mun-
do vestra religio & veneranda institutio nuntiatur.

Cum enim natura essetis filii iræ & sæculi
voluptatibus dediti, nunc per aspirantem gra-
tiam Evangelii non surdi auditores effecti, re-
lictis Pompis sæcularibus, & rebus propriis,
dimissa etiam spatiosa via, quæ ducit ad mor-
tem, arduum iter, quod ducit ad vitam, hu-
militer elegistis, atque ad comprobandum quod
in Deo militia specialiter computemini. signum vi-
vificæ crucis in vestro pectore assidue circum fertis.

Accedit ad hoc quod tanquam veri Israelitæ,
atque instructissimi divini prælii bellatores, verè
charitatis flamma succensi dictum Evangelicum
operibus adimpletis, quo dicitur, majorem hac
dilectionem nemo habet quam ut animam suam
ponat quis pro amicis suis. Unde cum summi
Pastoris vocem juxta, animas vestras pro fra-
tribus ponere, eosque ab incuris Paganorum
defensare minime formidetis, & cum nomine
censeamini milites constituti estis à Domino Ca-
tholicæ Ecclesiæ defensores, & inimicorum Chris-
ti impugnatores.

Licet autem vestrum studium & laudanda
devotio in tam sacro opere toto corde, & tota
mente desudet nichilominus tamen universita-
tem vestram exhortamur in Domino, atque in
peccatorum remissionem auctoritate Dei, & Bea-
ti Petri Apostolorum Principis, tam vobis quam
servitoribus vestris injungimus, ut pro tuenda
Catholica Ecclesia & ea, quæ est sub Paganor-
um tyrannide, de ipsorum spurcicia eruenda,
expugnando inimicos crucis invocato Christi
nomine intrepidè laboretis.

ANNO
1181.

i.
Ex Archiv.
Angl. Ry-
mer. Tom. I.
pag. 84.

Ea etiam, quæ de ipsorum spoliis ceperitis, fidenter in usus vestros convertatis, & ne de his, contra velle vestrum, portionem alicui dare cogamini prohibemus.

Statuentes ut domus seu Templum, in quo estis ad Dei laudem & gloriam atque defensionem suorum fidelium, & liberandam Dei Ecclesiam congregati, cum omnibus possessionibus & bonis suis, quæ in præsentiarum legitime habere cognoscitur, aut in futurum concessione Pontificum liberalitate Regum vel Principum, oblatione fidelium seu aliis iustis modis, præstante Domino poterit adipisci, perpetuis futuris temporibus sub Apostolicæ sedis tutela & protectione consistat.

Præsentem quoque Decreto sancimus, ut vita religiosa quæ in vestra domo est divina inspirante gratia, instituta ibidem inviolabiliter observetur, & fratres, inibi omnipotenti Domino servientes, castè & sine proprio vivant, & professionem suam dictis & moribus comprobantes, magistro suo, aut quibus ipse præcepit in omnibus, & per omnia subiecti & obedientes existant. Præterea quemadmodum domus ipsa hujus sacræ vestræ institutionis & ordinis, fons & origo esse promeruit; ita nichilominus omnium locorum ad eam pertinentium caput & magistra in perpetuum habeatur.

Ad hæc adicientes præcipimus, ut obeunte te, dilecte in Domino fili Arnalde, vel tuorum quolibet successorum, nullus ejusdem domus fratribus præponatur, nisi militaris & religiosa persona, quæ vestræ conversationis habitum sit professa; nec ab aliis, nisi ab omnibus fratribus in simul, vel à saniori, ac puriori eorum parte, qui præponendus fuerit, eligatur.

Porrò consuetudines ad vestræ religionis & officii observantiam à magistro & fratribus communiter, institutas nulli Ecclesiasticæ secularisve personæ infringere vel minuere sit licitum. Easdem quoque consuetudines à vobis aliquanto tempore observatas, & scripto firmatas, non nisi ab eo qui magister est consentiente tamen saniori parte capituli, liceat immutari.

Prohibemus autem & omnimodis interdici-mus ut fidelitates hominia, sive juramenta, vel reliquas securitates, quæ à secularibus frequentantur, nulla Ecclesiastica secularisve persona à magistro, & fratribus ejusdem domus exigere audeat.

Illud autem scitote quum sicut vestra sacra institutio & religionis militia divina est providentia stabilita; ita nichilominus, nullius vitæ religiosioris optentu, ad locum alium vos convenit transvolare. Deus enim qui est incommutabilis & æternus mutabilia corda non approbat, sed potius sacrum propositum semel inceptum, perducere vult usque in finem debitæ actionis. Quot & quanti sub militari cingulo & clamide terreni Imperii Domino placuerunt sibi memoriale perpetuam reliquerunt? Quot & quanti in armis bellicis constituti pro Testamento Dei & paternarum legum defensione suis temporibus fortiter dimicarunt, atque manus suas in sanguinem infidelium Domino consecrantes post bellicos sudores eternæ vitæ bravium sunt adepti? Videte itaque vocationem vestram fratres tam milites quam servientes, atque juxta Apostolum unusquisque vestrum in qua vocatione vocatus est in ea permaneat. Idèdque fratres vestros semel devotos, atque in sacro Collegio vestro receptos, post factam in vestra militia professionem & habitum religionis assumptum reverendi ad sæculum nullam habere præcipimus facultatem. Nec alicui eorum fas sit, post factam professionem semel assumptam cru-

cem Dominicam, & habitum vestræ professionis abjicere, vel ad alium locum, seu etiam monasterium, majoris, sive minoris religionis optentu invitis, sive inconsultis fratribus, aut eo qui magister extiterit liceat transmigrare. Nullique Ecclesiasticæ secularisve personæ ipsos suscipiendi aut retinendi licentia pateat.

Sanè laborum vestrorum, quos propriis manibus vel sumptibus colitis, sive de nutrimentis vestrorum animalium nullus à vobis decimas exigere vel extorquere præsumat.

Cæterum decimas, quas Consilio & consensu Episcoporum, de manu Clericorum vel Laicorum habere poteritis; illas etiam quas consentientibus Episcopis & eorum Clericis acquiritis, vobis auctoritate Apostolica confirmamus.

Ut autem ad plenitudinem salutis & curam animarum vestrarum nichil vobis desit, & Ecclesiastica sacramenta & divina officia vestro sacro Collegio exhibeantur commodius, simili modo sancimus, ut liceat vobis honestos Clericos, & Sacerdotes, secundum Deum, quantum ad vestram scientiam, ordinatos, undecumque ad vos venientes suscipere, & tam in principali domo vestra, quam in obedientiis, & locis sibi subditis vobiscum habere, dummodò, si è vicino sunt eos à propriis Episcopis expectatis, iidemque nulli alii professioni vel ordini teneantur obnoxii. Quod si Episcopi eosdem vobis concedere forte noluerint, nichilominus tamen eos suscipiendi & retinendi auctoritate sanctæ Romanæ Ecclesiæ licentiam habeatis.

Si verò aliqui horum, post factam professionem, turbatores religionis vestræ, aut domus, vel etiam inutiles apparuerint, liceat vobis eos cum saniori parte capituli amovere, eisque transcendi ad alium ordinem, ubi secundum Deum vivere voluerint, licentiam dare, & loco ipsorum alios idoneos substituere, qui etiam unius anni spatio in vestra Societate probentur. Quo pacto, si mores eorum hoc exigerint & ad vestrum servitium utiles inventi fuerint, tunc demum professionem faciant regulariter vivendi, & magistro suo obediendi; ita tamen ut eundem victum, & vestitum vobiscum habeant, nec non lectisteria, excepto eo quod clausa vestimenta portabunt. Set nec ipsis liceat de capitulo, vel cura domus vestræ se temerè introumittere, nisi quantum à vobis eis fuerit injunctum. Curam quoque animarum tantum habeant, quantum à vobis fuerint requisiti.

Præterea nulli personæ extra vestrum capitulum, sint subiecti, tibi que dilecte in Domino fili Arnalde, tuisque successoribus, tanquam magistro & Prælato suo, secundum statuta ordinis vestri obedientiam deferant. Consecrationes vero altarium, seu Basilicarum, ordinationes Clericorum, qui ad sacros ordines fuerint promovendi, & cætera Ecclesiastica sacramenta à Diocesanis suscipiatis Episcopis, siquidem Catholici fuerint, & gratiam atque Communionem Apostolicæ sedis habuerint, & ea gratis & absque pravitate aliqua vobis voluerint exhibere, alioquin liceat vobis Catholicos, quocumque malueritis, adire antistites, qui, nimirum nostra fultus auctoritate, quæ postulantur indulgeant.

Clericos autem pro pecunia prædicare aut lucro, vosque pro ejusmodi causa eos ad prædicandum mittere prohibemus, nisi forte magister Templi, qui pro tempore fuerit, certis ex causis id faciendum esse decreverit.

Si quando verò loca deserta fuerint eidem venerabili domui ab aliquo pia devotione collata, liceat vobis ibidem Villas ædificare, Ecclesias & Cimiteria ad opus hominum ibidem

ANNO
1181.

manentium fabricare : ita tamen ut in vicinia illa Abbatia vel Religiosorum virorum Collegium non existat : quæ ob hoc valeat perturbari.

Cum autem terræ cultæ vobis quolibet iusto titulo conferuntur, facultatem & licentiam habeatis ibidem oratoria construendi Cimiteria faciendi, ad opus transeuntium, & eorum tantummodo qui de vestra fuerint mensa. Indecens enim est, & animarum periculo proximum, Religiosos fratres, occasione adeundæ Ecclesiæ, se virorum turbis & mulierum frequentiæ immiscere.

Quicumque sanè in vestro Collegio suscipiuntur, stabilitatem loci conversionem morum, seque militaturos Domino diebus vitæ suæ sub obedientia magistri Templi, posito scripto super Altare, in quo contineantur ista promittent.

Decernimus ergo ut receptores fraternitatum vestrarum sive collectarum, salvo jure Dominorum suorum, in Beati Petri & nostra protectione consistant; & per terras, in quibus fuerint pacem habeant.

Simili modo sancimus ut quicumque in vestra fraternitate fuerit receptus, si forte Ecclesia, ad quam pertinet, à divinis officiis erit prohibita eumque mori contigerit, eidem sepultura Ecclesiastica non negetur, nisi excommunicatus vel nominatim fuerit interdictus.

Præterea si quis fratrum vestrorum, qui ad recipiendas easdem fraternitates vel collectas à vobis fuerint missi, in quamlibet Civitatem, Castellum, vel Vicum advenierint si forte locus ipse à divinis officiis sit interdictus, pro omnipotentis Dei reverentia, & eorum jocundo adventu semel in anno aperiantur Ecclesiæ, & exclusis excommunicatis, divina ibi officia celebrentur.

Statuimus etiam ut nulli Episcopo in Ecclesiis, vobis utroque jure subditis, interdicti vel excommunicationis sententiam liceat promulgare. Verumtamen, si generale interdictum fuerit in locis illis prolatum exclusis excommunicatis & nominatim interdictis, clausis januis, absque signorum pulsatione, planè divina officia celebretis.

Decernimus insuper auctoritate Apostolica ut apud quemcumque locum vos venire contigerit, ab honestis atque Catholicis Sacerdotibus poenitentiam, unctionem, seu alia quælibet sacramenta Ecclesiastica suscipere liceat, ne forte ad perceptionem spiritualium bonorum vobis quippiam deesse valeat.

Quia vero omnes in Christo unus sumus, & non est personarum differentia apud Dominum, tam remissionis peccatorum, quam alterius beneficentiæ, atque Apostolicæ benedictionis quæ vobis indulta est, etiam familiam & servientes vestros volumus esse participes.

Nulli ergo omnino hominum liceat prædictum locum temere perturbare aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere aut aliquibus vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur, vestris atque aliorum Dei fidelium usibus omnimodis profutura. Salva in omnibus Apostolicæ sedis auctoritate.

Si quis igitur hujus nostræ constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire tentaverit, secundo tertiove commonitus, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui dignitate careat reumque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à sacratissimo corpore ac sanguine Dei & Domini Redemptoris nostri Jesu Christi alienus fiat, atque in extremo examine divinæ ultionis subjaceat. Conservantes autem hæc omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus benedictionem & gra-

tiam consequantur. Amen. Amen. Amen.

De quibusdam abusibus in Diocesi Pictavensi corrigendis.

LUCIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, venerabili fratri Guillelmo Pictavensi Episcopo salutem & Apostolicam benedictionem.

Cum sit in Lateranensi concilio constitutum ad immoderatam quorundam avaritiam coercendam, & tollendam materiam jurgiorum, ne beneficia Ecclesiastica, donec vacaverint, promittantur: grave nobis est & molestum, quòd in diocesi tua Abbates & priores instituta salubria furdâ aure transire, & hujusmodi promissiones illicitas facere perhibentur. Unde ne hæc enormitas quæ salubri fuerat constitutione præcisâ, vires ex dissimulatione resumens perniciosa licentia denuo inoleseat; fraternitati tuæ præsentibus litteris indulgemus, ut hujusmodi promissionibus irritatis, si occasione dissolutionum quæ exinde frequenter emergunt, culpa illorum qui præsentationem habere noscuntur, ultra sex menses Ecclesias vacare contingerit, liceat tibi de auctoritate Apostolicæ sedis, omni contradictione, vel appellatione cellante, de personis idoneis sine præjudicio tamen eorumdem imposterum ordinare. Nolumus autem ut ex hoc majoribus Ecclesiis vel debita reverentia minuatur. Ut etiam injunctum tibi officium tantò liberius exequaris, quantò apostolicum tibi videris adesse præsidium, sollicitudini tuæ præsentis auctoritate concedimus, ut Abbatissas & alias mulieres, quæ in Episcopatu tuo domibus religiosis præesse noscuntur, per quarum insufficientiam & negligentiam Deo devotæ feminae observantiam Religionis exorbitant, cum consilio dilectorum filiorum nostrorum sancti Cypriani & de Pinu Abbatum corrigere valeas; & si inventæ fuerint contumaces, absque appellationis diffugio disciplina Ecclesiastica coercere: ut quæ remedium fomenta non sentiunt, putrida ferro vulnera rescentur: salvis Ecclesiis quæ nullo mediante Romano Pontifici sunt subjectæ. Ad hæc autem præposituram Ecclesiæ tuæ cum vacaret, idoneæ assignandi personæ cum assensu majoris & sanioris partis capituli liberam tibi tribuimus facultatem. Quod si super ea, vel super alio Ecclesiæ tuæ beneficio cuilibet conferendo tuæ devotioni scripsimus, arctari te nolumus mandatum apostolicum adimplere, sed nisi honesta persona & beneficio digna extiterit pro qua litteras Apostolicas contigerit emanare. Hoc autem propter futuram Ecclesiæ tuæ quæ vacaret proponitur. . . idonei assignandi tuis nobis litteris intimetur, ne fortè per ignorantiam veritatis denuò tibi scribere compellamur. Cum verò de jure & consuetudine ad Episcopum Pictavensem qui pro tempore fuerit pertinere dicitur in conventualibus Ecclesiis Clericorum in diocesi Pictavensi, & nihilominus in Ecclesia Dauracensi unum canonicum facere præsentis paginâ prohibemus, ne quis, appellationis pretextu, quod tibi comperit in hac parte debeat impedire. Sanè cum quidam viri religiosi qui ad unum prioratum regendum vix sufficiunt, plerumque duos ambitione damnabili appetant, & detinere præsumant; discretioni tuæ præcipimus, ut hanc præsumptionem compescas, & tam Abbates, quam Archipresbyteros, decanos per tuam diocesim constitutos

ANNO
1181.

II.

Ex Anecd.
Martene.
Tom. I pag.
620.

ad suscipiendum ordinem sacerdotii, si idonei fuerint, appellatione remotâ, compellas. Nullo ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis & prohibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli se noverit incursum.

Datum Veronæ III. Idus Martii.

III.
Ex opt. Diplom. Miræi
Tom. II. pag.
1189.

Donationes Godefridi I. Henrici I. & Godefridi II. Brabantie Ducum, in favorem equitum Templariorum confirmat.

LUCIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei: dilectis filiis magistro & fratribus domus militie Templi salutem & Apostolicam benedictionem.

JUSTIS petentium desideriis dignum est nos facilem præbere consensum, & vota quæ à rationis tramite non discordant, effectu proficiente complere.

Quapropter dilecti in Domino filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu piam concessionem bonæ memoriæ Godefridi, quondam Ducis Lotharingie vobis & domui vestræ rationabiliter factam, ratam esse decernimus, eamque, ut indissolubilem obtineat firmitatem, præsentibus literis duximus inferendam.

Statuit namque divinitus inspiratus, ut quindecim mansos & Maresum & prata usque ad flumen Lane, in loco ubi sylva fuit, & vadit secus terram Monachorum Sanctæ Mariæ & terram viri nobilis Gosowini, ex dono suo, propria consentiente uxore sua, habeatis in posterum & ad utilitatem domus vestræ utiliter teneatis.

Præterea nepos ejus Godefridus Dux Lotharingie, cum propriæ uxoris assensu donum à prædicto Godefrido Avo suo factum recognovit & ratum habuit, & ad exemplar ipsius relevamentum hominum suorum, tam in Ducatu de Brabantia, quam in Comitatu de Arefcot: & in tota terra, & in Ducatu suo, sicut ex Autentico scripto ejus agnovimus, vos habere concessit.

Adjiciens, ut quicumque de fratribus vestris in Curia ejus pro reditu illo colligendo morabitur, pro se & duobus scuteriis & tribus equitaturis scenum & avænam habeat, & candelas, & ferraturas equorum de Curia ipsa percipiat.

Quæ utique omnia, sicut piæ & rationabiliter data sunt & concessa, rata esse decernimus, & eavo bis & domui vestræ auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communitus; statuentes ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere & ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attemptare præsumperit indignationem omnipotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Arimini x. Kal. Julii.

Canonicis Carnotensibus prohibet pluralitatem beneficiorum & residentiam præscribit.

LUCIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Petro Episcopo, & dilectis filiis G. Decano & capitulo Carnotensi salutem & Apostolicam benedictionem.

CUM ab eo cui plus committitur, amplius exigatur, dignum est & consonum rationi, ut qui in Ecclesia vestra præ aliis honorantur studiosius illi deserviant, & utilitati ipsius intendant.

Hac itaque ratione inducti auctoritate duximus Apostolica statuendum, ut honores Carnotensis Ecclesiæ aliis de cæteris minimè concedantur, nisi qui secundum antiquam & rationabilem consuetudinem residentiam se promiserunt habituros. Si autem post promissionem suam hoc nequaquam impleverint, ab ipsis reddantur honoribus alieni.

Ad hæc auctoritate Apostolica inhiemus, ne quis in alia Ecclesia beneficium habens, in Canonicum Ecclesiæ vestræ, aut Plebanum Presbyterum admittatur, nisi Priori cesserit beneficio, & ab proprio fuerit Episcopo absolutus.

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostræ constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Velletr. xvi. Calendas Februarii.

Confirmatio Sententiæ contra Comitem Gebennensem.

LUCIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Venerabilibus Fratribus Viennensi Archiepiscopo & Gebennensi Episcopo salutem & Apostolicam benedictionem.

QUOCIENS in malefactores Ecclesiarum Ecclesiastice distractionis, Sententia pro eorum excessibus canonicè promulgatur, tamdiu in sua debet firmitate consistere, donec malefactores ipsi cogantur cum satisfactione condigna, quæ perperam gesserant emendare. Hinc est quod Sententiam quam in Comitem Gebennensem & terram ejus pro dampnis & injuriis Gebennensis Ecclesiæ canonicè promulgatis auctoritate Apostolica confirmamus, & usque ad satisfactionem debitam præcipimus inviolabiliter observari. Dat. Velletr. Kal. Julii.

URBANUS TERTIUS,

PONTIFEX CLXXIV.

ANNO DOMINI MCLXXXV.

Urbanus III. Mediolanensis, Lambertus Cribellus antea vocatus, Joannis Cribelli filius, Ecclesiæ Mediolanensis Archidiaconus, mox Presbyter Cardinalis ab Alexandro III. factus, creatus Veronæ 7. Kal. Decembris, & coronatus 8. Kalend. Jan. 1185. Sedit annum 1. menses 10.

IV.
Ex spicil. Dacher.
Tom. III.
pag.

V.
Ex Archivis Republicæ Genevensis exprompta collataque cum originali.

ANNO
1185.

ANNO
1185.

dies 25. Creavit Cardinales duos. Obiit Ferrariæ 14. Kalend. Novembris, anno 1187. cuius corpus in Cathedrali Ecclesia Ferrariensi sepultum est. Vacavit sedes diem unum. (*Magni Bullarii Romani, Tom. I. hujus Editionis Luxemb. 1727. fol. 47.*)

I.
Ex Archiv.
Pæpublicæ
Genevensis
exprompta
collataque
cum origi-
nali.

Bulla Papæ Urbani III. quæ confirmat Sententiam latam per Roberum Archiepiscopum Viennemensem & Hugonem Abbatem Bonæ Vallis super Controversiis existentibus inter Ardudium Episcopum & Willelmum Comitem.

URBANUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Venerabili Fratri Nantellino Gebennensi Episcopo Salutem & Apostolicam Benedictionem.

EX tenore autentici Scripti nobis innotuit, quod cum discordia que super bannis & iusticiis Ecclesiæ tuæ & hominibus adventiciis vel aliis ad Civitatem pertinentibus inter bonæ memoriæ Ardudium Antecessorem tuum & Willelmum Comitem Gebennensem emerferat, Venerabilis Frater noster Robertus Archiepiscopus Viennemensis & dilectus filius Hugo Abbas Bone Vallis suscepissent de assensu partium terminandam. Comes iurejurando & in verbo veritatis Episcopus promiserunt eorum arbitrium inviolabiliter observare. Multi etiam obfides de recipiendo & servando arbitrio iuraverunt. Veritate itaque diligentius inquisita decreverunt ut recordationes olim factæ per homines Ecclesiæ atque Comitum, & eorumdem juramento firmate perpetuo inviolabiliter observentur.

Unde quoniam, ut majorem habeat firmitatem arbitrium ipsum, scripto nostro postulas roborari, tuis iustis postulationibus annuentes, illud sicut in scripto autentico continetur, auctoritate Apostolica confirmamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Ejus vero talis est tenor. In nomine Domini nostri Jesu Christi. *Ego Robertus, &c.*

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum se noverit incursum. Datum Veronæ 11. Id. Decembr.

II.

Approbatio ordinem Fratrum Cruciferorum, Hospitalis Bononiensis.

URBANUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, dilectis filiis Benmagistro & Fratribus cruciferis Hospitalis domus Bononiensis, iam presentibus quam futuris communem vitam ducentibus in perpetuum.

Ex Labbe
Tom. X.
Conc. Col.
1745.

CUM Antecessor tuus, filii Prior, à prædecessore nostro Fel. mem. Alexandro Papa lapidem primarium ad Ecclesiam construendam acceperit, in territorio Bononiensi, ubi domus vestra, nunc constructa dignoscitur: nos vestris postulationibus induciti, eandem Ecclesiam in quâ divino estis & pauperum obsequio mancipati, in jus & proprietatem Beati Petri, & nostrâ protectione suscipimus, & præsentis scripti privilegio communimus.

Statuentes, ut quascumque possessiones, quæ

cumque bona, eadem Ecclesia vestra cum Hospitali in præsentiarum, iustè & canonicè possidet, aut in futurum concessione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, seu aliis iustis modis, præstante Domino poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, & illibata permaneant.

In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis. Locum ipsum in quo præfatum Hospitalis & Ecclesia sita est, cum omnibus pertinentiis suis, &c.

Sanè novalium vestrorum, quæ propriis manibus, vel sumptibus colitis, sive de vestrorum animalium nutrimentis, nullus à vobis decimas exigere, vel extorquere præsumat.

Liceat quoque vobis personas liberas & absolutas, è sæculo fugientes ad conversionem & pauperum Christi servitium recipere, & eas absque contradictione aliqua retinere.

Inhibemus autem ne aliqua Ecclesiastica, secularive persona, in domum vestram quemquam intrudere, aut aliquem fratrum vestrorum de ipsa domo audeat ejicere violenter.

Clerici etiam, qui ad domos vestras ordinati fuerint, & assumpti, nulli alii quam tibi filii Prior, præstare obedientiam compellantur.

Prohibemus insuper ne cui liceat vos, aut domos vestras, interdico, vel excommunicationi, sine manifesta & rationabili causa, & legitima citatione subdicere.

Præsentis pagina decernentes, ut nullus Ecclesiarum Prælatus à domibus vestris quicquam exigere, præter libram ceræ, audeat, vel etiam extorquere. Salvis censibus illis, qui nunc in quibusdam domibus vestris constituti sunt de consensu Episcoporum annuatim percipiendi.

Nihilominus etiam vobis duximus indulgendum, ut in domibus vestris, ubi tot Fratres assidue commorantur, quibus sit Ecclesia necessaria, liceat vobis oratoria erigere, & Cæmeria fabricare.

Quorum sepulturam liberam esse decernimus, ut eorum devotioni, & extremæ voluntati, qui se illic sepeliri deliberaverint, nisi forte excommunicati vel interditi sint, nullus obstat. Salva tamen iustitia illarum Ecclesiarum à quibus mortuorum corpora assumuntur.

Chrisma quoque Oleum Sanctum, dedicationes Ecclesiarum, ordinationes Clericorum, qui ad sacros fuerint ordinationes promovendi, & cætera Ecclesiastica sacramenta, à quocumque malueritis Catholico recipiatis Episcopo, qui nostrâ fultus auctoritate, quod postulari impendat.

Ad indicium autem quod eadem domus vestra specialiter Beati Petri existat, duodecim imperiales nobis nostrisque successoribus annis singulis persolvatis.

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatum Ecclesiam & Hospitalis temerè perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, seu quibuslibet vexationibus fatigare. Sed omnia integrè conserventur eorum, pro quorum gubernatione ac sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura. Salva sedis Apostolicæ auctoritate. Si qua igitur in futurum Ecclesiastica, secularive persona, hanc nostræ constitutionis paginam sciens contra eam temerè venire tentaverit. Secundò, tertioque commonita, nisi reatum suum congrua satisfactione correxerit, potestatis honorisque sui careat dignitate, reumque se divino iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, & à Sacratissimo corpore ac sanguine Dei & Domini Redemptoris Nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examini districtæ ultioni subiaceat.

Cunctis

ANNO
1187.

ad suscipiendum ordinem sacerdotii, si idonei fuerint, appellatione remotâ, compellas. Nul- li ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis & prohibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli se noverit incursum.

Datum Veronæ III. Idus Martii.

III.
Ex opt. Di-
plom. Miræi
Tom. II. pag.
1189.

Donationes Godefridi I. Henrici I. & Gode- fridi II. Brabantia Ducum, in favorem equi- tum Templariorum confirmat.

LUCIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei: dilectis filiis magistro & fratribus domus militie Templi salutem & Apostolicam benedictionem.

JUSTIS petentium desideriis dignum est nos facilem præbere consensum, & vota quæ à rationis tramite non discordant, effectu profes- quente complere.

Quapropter dilecti in Domino filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu- piam concessionem bonæ memoriæ Godefridi, quondam Ducis Lotharingiæ vobis & domui vestræ rationabiliter factam, ratam esse decerni- mus, eamque, ut indissolubilem obtineat firmi- tatem, præsentibus literis duximus inferendam.

Statuit namque divinitus inspiratus, ut quin- decim mansos & Marefium & prata usque ad flumen Lane, in loco ubi sylva fuit, & vadit secus terram Monachorum Sanctæ Mariæ & terram viri nobilis Gosowini, ex dono suo, propria consentiente uxore sua, habeatis in pos- terum & ad utilitatem domus vestræ utiliter teneatis.

Præterea nepos ejus Godefridus Dux Lo- tharingiæ, cum propriæ uxoris assensu donum à prædicto Godefrido Avo suo factum recognov- it & ratum habuit, & ad exemplar ipsius relevamentum hominum suorum, tam in Du- catu de Brabantia, quam in Comitatu de Aref- cot: & in tota terra, & in Ducatu suo, sicut ex Autentico scripto ejus agnovimus, vos ha- bere concessit.

Adjiciens, ut quicumque de fratribus vestris in Curia ejus pro reditu illo colligendo mora- bitur, pro se & duobus scuteriis & tribus equi- taturis scenum & avænam habeat, & cande- las, & ferraturas equorum de Curia ipsa percipiat.

Quæ utique omnia, sicut piæ & rationabili- ter data sunt & concessa, rata esse decernimus, & eavo bis & domui vestræ auctoritate Aposto- lica confirmamus, & præsentis scripti patrocini- o communitus; statuentes ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirma- tionis infringere & ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attemptare præsumperit indignationem omnipotentis Dei & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit in- cursurum. Datum Arimini x. Kal. Julii.

Canonis Carnotensibus prohibet pluralitatem beneficiorum & residentiam præscribit.

LUCIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, venerabili Fratri Petro Episcopo, & dilectis filiis G. De- cano & capitulo Carnotensi salutem & Apostolicam benedictionem.

CUM ab eo cui plus committitur, amplius exigatur, dignum est & consonum rationi, ut qui in Ecclesia vestra præ aliis honorantur stu- diosius illi deserviant, & utilitati ipsius intendant.

Hac itaque ratione inducti auctoritate duxi- mus Apostolica statuendum, ut honores Carno- tensis Ecclesiæ aliis de cæteris minimè concedan- tur, nisi qui secundum antiquam & rationabi- lem consuetudinem residentiam se promiserunt habituros. Si autem post promissionem suam hoc nequaquam impleverint, ab ipsis reddantur ho- noribus alieni.

Ad hæc auctoritate Apostolica inhihemus, ne quis in alia Ecclesia beneficium habens, in Canonicum Ecclesiæ vestræ, aut Plebanum Pres- byterum admittatur, nisi Priori cesserit beneficio, & ab proprio fuerit Episcopo absolutus.

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostræ constitutionis in- fringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignatio- nem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Velletr. xvi. Calendas Februarii.

Confirmatio Sententiæ contra Comitem Geben- nensem.

LUCIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Venerabilibus Fratri- bus Viennensi Archiepiscopo & Gebennensi Episcopo Salutem & Apostolicam Benedic- tionem.

QUOCIENS in malefactores Ecclesiarum Ecclesiastice distractionis, Sententia pro eor- um excessibus canonicè promulgatur, tamdiu in sua debet firmitate consistere, donec male- factores ipsi cogantur cum satisfactione condigna, quæ perperam gesserant emendare. Hinc est quod Sententiam quam in Comitem Geben- nensem & terram ejus pro dampnis & injuriis Gebennensis Ecclesiæ canonicè promulgatis auc- toritate Apostolica confirmamus, & usque ad satisfactionem debitam præcipimus inviolabili- ter observari. Dat. Velletr. Kal. Julii.

URBANUS TERTIUS,

PONTIFEX CLXXIV.

ANNO DOMINI MCLXXXV.

URbanus III. Mediolanensis, Lamber- tus Cribellus antea vocatus, Joannis Cribelli filius, Ecclesiæ Mediolanensis Ar- chidiaconus, mox Presbyter Cardinalis ab Alexandro III. factus, creatus Veronæ 7. Kal. Decembris, & coronatus 8. Kalend. Jan. 1185. Sedit annum 1. menses 10.

IV.
Ex spicil.
Dacher.
Tom. III.
pag.

V.
Ex Archivis
Reipublicæ
Genevensis
exprompta
collataque
cum origi-
nali.

ANNO
1185.